

MAKSUTTOMIEN HOITOTARVIKKEIDEN JAKELU AKAAN TERVEYSKESKUKSESSA

Terveysturvotolain (1326/2010) 24 § mukaan kunnan tehtävänä on järjestää alueensa asukkaiden sairaanhoitopalvelut. Sairaanhoitopalveluihin sisältyvät mm. sairauksien tutkimus, lääketieteellinen taudinmääritys sekä hoito ja hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet. Kotisairaanhoidon ja kotisairaalahoidon yhteydessä annettavat hoitosuunnitelman mukaiset hoitotarvikkeet sisältyvät hoitoon (1326/2010, 25 §). Sairauden hoitoon liittyvät hoitotarvikkeet ovat käyttäjilleen maksuttomia (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992, 5§).

Maksuttomia hoitotarvikkeita ja -välineitä jaetaan osana kansanterveystyöhön kuuluvaa kunnan asukkaiden avo- ja kotihoitoa. Tarkoituksena on edistää pitkäaikaisten sairauksien hoitoa ja seuranta kotona, parantaa asiakkaiden itsehoitoa edellytyksiä, työkykyä ja toimintakykyä sekä elämän laatua.

Maksuttomien hoitotarvikkeiden jakelu perustuu aina yksilöllisesti määriteltyyn tarpeeseen ja terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamaan arviointiin ja seurantaan. Jakelu aloitetaan, mikäli hoitotarvikkeiden ja -välineiden tarpeen arvioidaan olevan pitkäaikainen, yleensä yli kolme kuukautta.

Palvelutalossa ja tehostetussa palvelutalossa asuminen rinnastetaan kotona asumiseksi ja pitkäaikainen sairaudenhoito siellä määritellään avohoidoksi. Näissä yksiköissä asuville tarvikkeita jaetaan vain asiakkaan henkilökohtaiseen tarpeeseen, ei toimintayksikön muuhun käyttöön. Tarvikkeet ja välineet luovutetaan maksutta eikä niistä peritä omavastuuosuutta, toimitusmaksua tai muita maksuja.

Hoitotarvikkeita ja -välineitä jaetaan vain henkilöille, joiden kotikunta on Akaa tai Urjala. Ulkokuntalaisilla tulee olla oman kunnan maksusitoumus tarvikkeiden saamiseen. Jos ulkokuntalainen on valinnut terveydenhuoltolain 48§ mukaisesti terveysaseman Akaan yhteistoiminta-alueelta, hän on oikeutettu hoitotarvikkeisiin. Hoitotarvikkeet laskutetaan kotikunnasta.

Kaikista maksutta jaettavista hoitotarvikkeista on oltava terveyskeskuksen hoitavan lääkärin lausunto päätöksineen. Erikoissairaanhoidosta tai yksityiseltä lääkäriltä tuleva lähete laitetaan lausunnon liitteeksi. Lausunnossa tulee olla asiakastietojen lisäksi täsmällinen erittely tarvikkeista ja niiden määrästä sekä asiakasta terveyskeskuksessa hoitavan lääkärin ja hoitajan tiedot.

Diabetestarvikkeiden osalta kunkin terveysaseman **diabeteshoitaja** hoitaa tarvikkejakeluun liittyvän päätöksenteon em. tavalla.

Mikäli kyseessä on jokin erikoistuote tai suurempi käyttötarve, lausunto toimitetaan **johtavan ylilääkärin** hyväksyttäväksi.

Maksuttomien hoitotarvikkeiden jakelun ja käytön seurannan huolehtivat lääkärinvastaanoton vastuuhoidajat sekä diabetestarvikkeiden osalta diabeteshoitajat. Palvelutaloissa sekä tehostetun palveluasumisen ja säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden vaippajakelun seurannasta huolehtivat ko. yksikön hoitajat, koska kaikki vaippatuotteet toimitetaan suoraan kotiin sovittuun.

aikataulun mukaisesti. Tarvikkeita ja välineitä annetaan yleensä kolmen kuukauden tarve kerrallaan, ja niitä luovutettaessa arvioidaan aina niiden tarpeellisuus ja asianmukaisuus. Kaikki tarvikkeet on etukäteen tilattava ja sovittava seuraava hakukerta joko käynnin yhteydessä tai puhelimitse tai sähköpostilla.

Terveyskeskuksesta on mahdollista saada seuraavia maksuttomia hoitotarvikkeita:

1. Diabeteksen hoitoon liittyvät tarvikkeet

- Diabeetikko saa omaseurantavälineitä terveystieteisestä seuraavasti: Testiliuskoja annetaan vain mittareihin, jotka on kilpailutettu Fimlabin toimesta tai erillisellä viranomaispäätöksellä, joka perustuu lääketieteellisiin syihin.
- Verensokeritestiliuskoja jaetaan **yksilöllisen tarpeen** mukaisesti diabeteslääkärin tai -hoitajan arvioinnin perusteella:
Ohjeelliset määrät ovat seuraavat:
 - insuliinihoitoisille diabeetikoille enintään 25 liuskaa/ viikko
 - 2.tyypin yhdistelmähoitoiselle diabeetikolle enintään 8 liuskaa/ viikko
 - 2.tyypin tablettihoitoiselle diabeetikolle, enintään 6 liuskaa / viikko
 - ruokavalihoitoisille diabeetikoille liuskoja voidaan antaa verensokerimittarin kokeilua varten enintään 50 kpl, minkä jälkeen asiakas hankkii testiliuskat itse (HUOM. asiakkaan informointi!) ja hoidon motivoimiseksi / tehostamiseksi määräaikaaisesti lääkärin harkinnalla, esim. 3 tai 6 kuukauden ajaksi
- ruiskuja, neuloja, kyniä sekä verinäytteidenottovälineitä annetaan annostusta vastaava määrä
- virtsan tutkimusliuskoja ja/tai veren ketoaineiden tutkimusliuskoja annetaan alle 18-vuotiaille PSHP:n erikoislääkärin suosituksesta
- raskaana oleville, joilla sokerirasitus on poikkeava, annetaan liuskoja kotiseurantaa varten TAYS:n ohjeen mukaisesti

2. Avannetarvikkeet

- virtsa- ja suoliavannetarvikkeet annetaan erikoissairaanhoidon lääkärin lähetteen/ suosituksen mukaisesti

3. Vaippatuotteet

- vaippoja annetaan vaikeaan ja keskivaikeaan inkontinenssiin esim. 1-2 housuvaippaa ja 2-3 muotovaippaa, max 4 vaippaa/ pv
- lievään inkontinenssiin vaippoja Ei anneta (esim. tippasuojat), vaan asiakkaita informoidaan ko. tuotteiden eri hankintavaihtoehdoista
- alle 3-vuotiaille lapsille vaippoja ei jaeta terveystieteisestä
- vuodesuojia annetaan itsekätetroiville asiakkaille sekä kotona hoidettaville vuodepotilaille enintään 1-2 kpl/ pv
- vaippatuotteiden osalta on siirrytty kotiinkuljetukseen

5. Muut tuotteet

Kaikkien erikoistuotteiden (trakeostomian hoito, kertakatetrointiin liittyvät tarvikkeet, muut virtsaamiseen liittyvät apuvälineet (esim. virtsankerääjät), nefrostomakatetriin hoitotarvikkeet, anaalitamponit jne) jakelu harkitaan aina erikseen asiakaskohtaisesti erikoissairaanhoidon lausunnon pohjalta.

Virtsapusseja annetaan 1-3 tyhjennettävä pussi/viikko

Haavanhoitotuotteita annetaan asiakaskohtaisen harkinnan perusteella potilaille, joiden haavahoito on kestänyt yli kolme kuukautta ja jotka hoitavat haavan itse tai omaisen avustuksella. Lausuntoon on kirjattava perustelut, joiden pohjalta päätös on tehty.

Maksutta jaetaan imevät ja kiinnittävät tehdaspuhtaat tarvikkeet, joita ovat:

- haavatyyny, tehdaspuhdas, eri koot tarvittaessa
- harsotaitos, tehdaspuhdas, eri koot tarvittaessa
- pumpulitikut tarvittaessa
- harsoside, elastinen eri leveydet tarvittaessa
- putkiside, eri leveydet ja materiaalit tarvittaessa
- teippi tarvittaessa
- haavakalvo, tehdaspuhdas rullassa tarvittaessa
- kevennyshuopa

Kotona hoidettaville vuodepotilaille ja terminaalivaiheen potilaille annetaan tarvittaessa poikkilakanoita, pesukintaita, suojakäsineitä ym. erikseen arvioidun tarpeen mukaan

Happihoito

Pitkäaikaisessa ja runsaasti tarvikkeita vaativasta hoidosta lääkäri voi kirjoittaa asiakkaalle C-lausunnon Kelaa varten kustannusten korvauksen hakemista varten (asiakkaan kuittiseuranta).

Tarviketyöryhmä kokoontuu vuosittain maksuttomien hoitotarvikkeiden jakelun periaatteiden tarkistamista varten.

Tarviketyöryhmän jäsenet:

Marja Lehtonen
va. johtava hoitaja

Sirpa Hämäläinen
avosh.osastonhoitaja

Tuija Jara
terveysneuvonnan oh
diabeteshoitaja

Eveliina Kiiski
Vanhus- ja vammaispalvelu-
johtaja

Lähteet: STM:n ja Suomen Kuntaliiton Ohjekirje 4/2013: Terveyskeskusten hoitotarvikejakelu